

Gospodarstvo Hrvatska Izbor urednika

Muke po hrvatskoj poljoprivredi: Čega proizvodimo za tri Hrvatske, a čega nemamo niti za trećinu svojih potreba?

Objavio Vlatka Polšak Palatinuš - 14. studenoga 2022. u 22:15

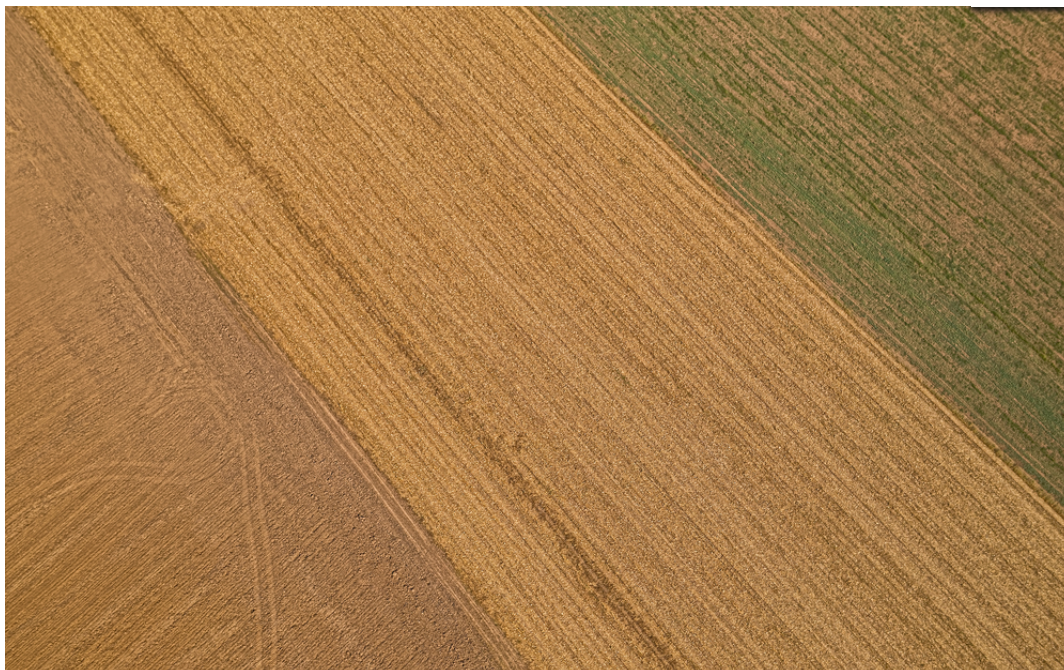
iStock

O hrvatskoj poljoprivredi od osamostaljenja, iako korijen problema treba tražiti u bivšem sustavu, govori se kroz prizmu problema. Ovaj prevažan sektor za svaku državu, u Hrvatskoj nikako da dođe 'na zelenu granu'. Sela su uglavnom pusta, zemlju obrađuje starije stanovništvo što potvrđuje i statistika. Puno je tu pitanja poput državnih poticaja, samodostatnosti, zemljišta, uvoznog lobija...Portal Narod.hr kroz seriju tekstova otvorit će goruća pitanja i probleme hrvatske poljoprivrede kroz razgovore s relevantnim sugovornicima, analizama i statističkim podacima.

Tekst se nastavlja ispod oglasa

Svi događaji koji na globalnoj razini imaju za posljedicu poremećaj u opskrbi ili transportu prehrambenih proizvoda, vraćaju u fokus stalnu priču o samoodrživosti hrvatske poljoprivrede. Mnogi sa sjetom tvrde da i samo Slavonija mogla hraniti pola Europe, a upravo se iz 'hrvatske žitnice' mladi najviše iseljavaju.

No, ekonomija jedne države, posebice pitanje proizvodnje i uvoza hrane, ako uzmemo u obzir da živimo u tržišnoj ekonomiji u kojoj cijenu uglavnom ne bi trebala diktirati država, već tržište, osjetljiv je proces koji ugroziti može i najmanji poremećaj.

Slavonija, Izvor: Depositphotos

Nestanak kvasca

Pandemija koronavirusa zbog koje je došlo do kratkotrajne nestašice, a potom i rasta cijena mnogih proizvoda, ponovno je u fokus stavila pitanje samodostatnosti Hrvatske.

Tekst se nastavlja ispod oglasa

Globalni transport robe u tren oka je obustavljen ili mu je cijena astronomski porasla pa su se mnogi pitali: Pa zašto uvozimo ono što bismo mogli sami proizvesti. Najočitiiji je primjer kvasac. Tamo u ožujku 2020. došlo je do teško objašnjive pomame za kvascem koji je u nekoliko dana nestao s policia hrvatskih trgovina zbog velike potražnje.

Ispalo je da u Hrvatskoj ne postoji proizvodnja kvasca nakon što je **obje tvornice, Podravkinu i Plivinu, ugasila francuska tvrtka** kojoj su tvornice prodane. Proizvodnja je preseljena u Mađarsku odakle uz Poljsku, Hrvatska uvozi većinu kvasca za domaće potrebe.

Pozitivan pomak u pandemijskoj 2020., no uskoro opet pojačan uvoz

Pandemijska 2020. je Hrvatskoj donijela značajan pozitivan pomak kada gledamo omjer uvoza i izvoza poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Naime, te je godine zbog deficit vanjsko-trgovinske razmjene pao za čak 32 posto u odnosu na 2019.

Tekst se nastavlja ispod oglasa

No, prema **podacima Hrvatske gospodarske komore**, već u 2021. godini, krenuli smo sa starim, lošim navikama. Izvoz poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda u prvih osam mjeseci 2021., narastao je u odnosu na isto razdoblje 2020., no rastao je i uvoz deficit vanjsko-trgovinske razmjene povećan za 7,5 posto.

Rat u Ukrajini također je izazvao globalni poremećaj. Na početku ruske invazije na tu zemlju, došlo je do praznjena policia s branom i uljem diljem Hrvatske. No je li panika bila opravdana? I je i nije. Stanje s uljem i uljaricama obradit ćemo niže u tekstu.

Pitanje je stoga čega Hrvatska, kada govorimo o hrani i poljoprivrednim proizvodima, ima dovoljno za svoje potrebe. Kvasca očito nema, no pogledajmo ostale prehrambene proizvode, koje dolaze na stol prosječne hrvatske obitelji.

Tekst se nastavlja ispod oglasa

Čega imamo za hraniti tri Hrvatske, a čega nam kronično nedostaje?

U posljednjem objavljenom **Godišnjem izvješću o stanju u poljoprivredi Ministarstva poljoprivrede**, za 2020. godinu, navedeno je kako je Hrvatska samodostatna u proizvodnji žitarica i uljarica, čijim izvozom ostvaruje suficit trgovinske razmjene.

Stoga je dakle neobjašnjiva domaća pomama za uljem i brašnom na početku ruske invazije na Ukrajinu. Naime, postoje zemlje, posebice one na Bliskom Istoku koje iz Ukrajine i Rusije uvoze i do 80 posto svojih potreba za žitaricama i uljaricama.

Žito, Izvor: Depositphotos

Dakle Hrvatska osim te dvije grane, u ostalim sektorima je daleko od samodostatnosti.

Proizvodnjom ostalih poljoprivrednih proizvoda ne namiruju se potrebe domaće potrošnje (voće i povrće, šećerna repa, mlijeko, goveđe meso, svinjsko meso, peradsko meso, jaja) te je u tim sektorima ostvaren trgovinski deficit.

Najvažniji poljoprivredno-prehrambeni izvozni proizvodi u 2020. godini bili su kukuruz, soja, cigarete i pšenica, a u uvozu svinjsko meso, hrana za životinje, pekarski proizvodi i živa goveda za tov.

Tekst se nastavlja ispod oglasa

U 2020. godini izvezeno je žitarica u vrijednosti od 321 milijuna eura, dok ih je uvezeno u vrijednosti od 73 milijuna eura, što je rezultiralo suficitom od 248 milijuna eura, stoji u izvješću.

Imamo suncokret, nemamo ulje?!

Hrvatska je samodostatna i proizvodnjom uljarica. U 2019. godini samodostatnost u proizvodnji uljarica iznosila je ogromnih 298,7 posto što znači da smo proizveli uljarica dovoljnih za tri Hrvatske.

Ulje, Izvor: Depositphotos

Vanjskotrgovinskom razmjenom uljarica ostvaren je suficit. U 2020. godini izvezeno je uljarica u vrijednosti od 158,3 milijuna eura, dok je uvezeno uljarica u vrijednosti od 36,2 milijuna eura, što je rezultiralo viškom od 122,1 milijuna eura.

No gdje je tu suncokretovo ulje koje se najčešće koristi u kućanstvima?

Dakle, iako smo suncokreta proizveli gotovo za potrebe tri Hrvatske, suncokretovog ulja proizveli smo tek za trećinu hrvatskih potreba. To bi značilo da smo sirovinu izvezli i potom kupili finalni proizvod.

Tu priča o samodostatnosti uglavnom staje.

Uvozimo luk, mrkvu, rajčicu...

Prema posljednjim dostupnim podacima u Hrvatskoj se proizvede povrća tek za 56,9 posto naših potreba pri čemu niti jedna vrsta povrća nije dostatna za podmirenje potreba domaćeg tržišta. Najviše uvozimo povrće koje i komotno mogli uzgajati u Hrvatskoj: luk, rajčicu, papriku i mrkvu.

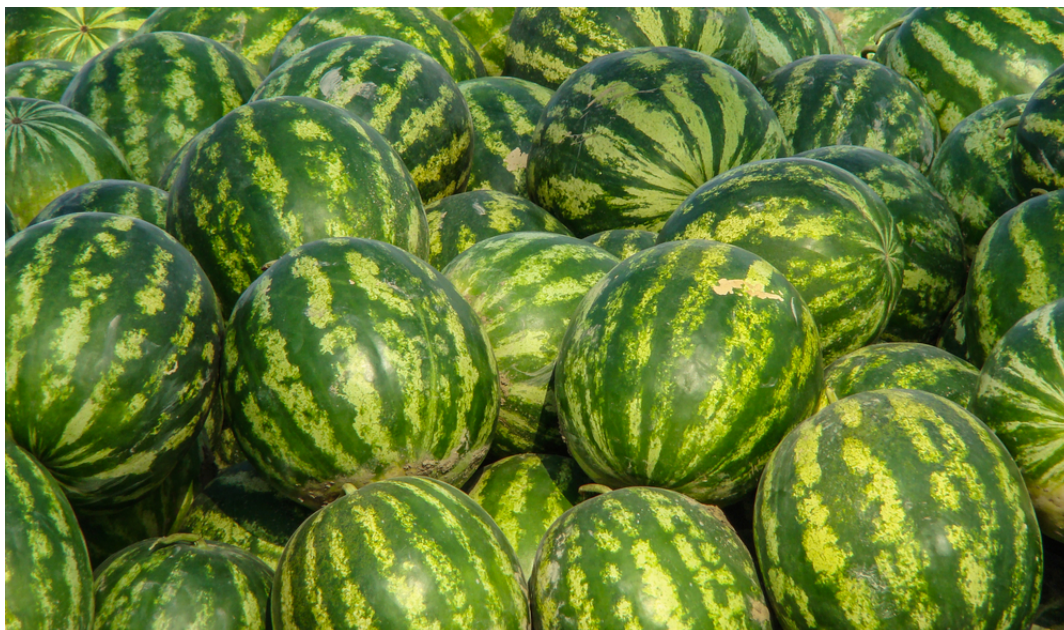

Luk, Izvor: Depositphotos

Sviže rajčice proizvedemo tek za 28 posto domaćih potreba, krumpira za 67 posto, poriluka za 26 posto naših potreba. Mrkve proizvedemo za 40 posto, krastavaca za 46, luka niti za polovicu hrvatskih potreba.

S **voćem** je još gora situacija. Proizvedemo voća za 47,6 posto vlastitih potreba, no ipak postoje vrste voća kojih proizvedemo dovoljno za vlastite potrebe, a to su trešnje, višnje i jabuke.

Iako uvoz voća raste, u ukupnom uvozu voća dominantnu ulogu ipak imaju voćne vrste koje se ne proizvode u Hrvatskoj, prije svega **banane i agrumi**. Osim njih, uvoze se i lubenice, svježije breskve i nektarine, kruške te stolno grožđe, stoji u izvješću Ministarstva poljoprivrede.

Lubenice, Izvor: Depositphotos

Šljiva imamo za 66 posto naših potreba, kruški za samo 26 posto te je uzgoj krušaka u zadnjih deset godina zabilježio značajan pad. **Stolnog grožđa** recimo, proizvedemo za nešto manje od 20 posto domaćih potreba, a s **mandarinama** pokrivamo gotovo sto posto potreba.

Maslinovo ulje

Kada je riječ o maslinama, zanimljivo je kako nam iz godine u godinu raste površina pod maslinama, još smo daleko od samodostatnosti. Hrvatska ne proizvodi dovoljne količine maslinovog ulja za domaću potrošnju te se znatne količine uvoze. Prema posljednjim dostupnim podacima za 2019. godinu, samodostatnost u proizvodnji maslinovog ulja iznosila je 45,8 posto.

Izvor: Depositphotos

U 2020. godini, prema podacima DZS-a, uvezeno je 4.829 t maslinovog ulja u vrijednosti od 13,6 milijuna eura, dok je izvoz maslinovog ulja u istom razdoblju iznosio 294 t u vrijednosti od dva milijuna eura.

Kada je u pitanju **šećerna repa**, niti tu Hrvatska ne zadovoljava svoje tržište, pa je tako prema posljednjim dostupnim podacima, u 2019. godini samodostatnost šećerne repe iznosila je 83,3 posto.

Meso i mlijeko

Samodostatnost u proizvodnji mlijeka pala je na skromnih 40 posto hrvatskih potreba te je ovaj sektor posljednjih godina bilježi kontinuirani pad.

Foto: Fah

S jajima zadovoljavamo 86 posto hrvatskih potreba, a s mliječnim proizvodima oko 70 posto.

Kada je meso u igri, ukupno se u Hrvatskoj proizvede oko 70 posto mesa za naše potrebe: prosjek diže perad s kojom smo na 81 posto vlastitih potreba, dok nam proizvodnja svinjskog i goveđeg mesa zadovoljava oko 60 posto potreba.

* Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja kvalitetnog novinarstva Agencije za elektroničke medije.

Tekst se nastavlja ispod oglasa

Podržite nas! Kako bismo Vas mogli nastaviti informirati o najvažnijim događajima i temama koje se ne mogu čitati u drugim medijima, potrebna nam je Vaša pomoć. Molimo Vas podržite Narod.hr s 50, 100, 200 ili više kuna. Svaka Vaša pomoć nam je značajna! Hvala Vam! Upute kako to možete učiniti možete pronaći **OVDJE**

Izvor: narod.hr

OZNAKE [hrvatska poljoprivreda](#) [masline](#) [meso](#) [mlijeko](#) [povrće](#) [samoodrživost](#) [selo](#) [uljarice](#) [uvoz hrane](#) [voće](#) [žitarice](#)

Sviđa mi se

VIŠE S WEBA

Korak prema distopiji: Neki znanstvenici promoviraju postrojenja za 'stvaranje beba' u umjetnim maternicama

Atraktivna božićna slastica priprema se za tren: Božićni panj

Zadnji čas uoči Božića: Pripremite na brzinu fine kuglice od bijele čokolade!

Evo koje kolačiće možete pripremiti i tjedan dana prije Božića!

Božić je pred vratima: Evo koje kolače predlažemo za vaš blagdanski stol!

Zamke modernog roditeljstva: Ovo je najbolji način da se dijete upropasti

HZJZ: 'Zabrinjava podatak o velikim količinama energetskih pića koje pije znatan udio maloljetnika'

Roditelji djece s teškoćama u razvoju u podne prosvjeduju na Trgu svetog Marka: 'Uvijek nešto čekamo, dosta je'

Sponsored by Midas

Prethodni članak

Bauk (SDP) prihvatio argumente GI Narod odlučuje: 'Trebalo preispitati Prof. Čatić: Greenpeace – kako 'zeleni' aktivisti stvaraju još veću štetu za okoliš'

Slijedeći članak

VEZANI ČLANCI VIŠE OD AUTORA

Dva slaba potresa kod Novog Vinodolskog

Kako su se kategorije ljevice i desnice, liberalizma i konzervativizma raspale pred tehnokratskim neoliberalizmom?

Kolačići i politika privatnosti

Don Dokoza o ispovijedi u Psihijatrijskoj bolnici na Ugljanu: Dogodilo se nešto neočekivano...

Sukladno članku 94. Zakona o elektroničkim medijima, komentiranje članaka na web portalu i društvenim mrežama Narod.hr dopušteno je registriranim korisnicima. Čitatelj koji želi komentirati članke obavezan se prethodno upoznati sa **Pravilima komentiranja** na web portalu i društvenim mrežama Narod.hr te sa **zabranama propisanim člankom 94. stavak 2. Zakona o elektroničkim medijima**.

ALSO ON NAROD.HR

2 hours ago · 2 comment

Navijači hvale Perišića: Čovje

What do you think?

6 Responses

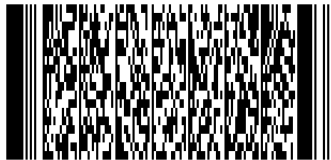
1 Comment

Login ▾

Join the discussion...

LOG IN WITH

Podrži Narod.hr svojom donacijom

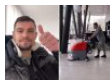

NAJČITANIJE

Štimac se divi Perišićevoj žrtvi za medalju, ali smatra da je...

25. prosinca 2022. u 14:30

Lovren izložen napadima, a ovim je potezom pokazao kakav je zapravo...

25. prosinca 2022. u 10:20

Poljoprivredni paradoks: Poticaji su umrtvili hrvatsku poljoprivredu; pogledajte kolika nam je...

25. prosinca 2022. u 09:00

Radnik koji je dobio otkaz u IKEA-i jer je citirao Bibliju,...

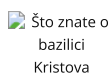
25. prosinca 2022. u 18:40

Za dio građana stupila na snagu važna porezna promjena: Jeste li...

23. prosinca 2022. u 08:25

Frendica.online

Što znate o bazilici Kristova rođenja

Što znate o bazilici Kristova rođenja u Betlehemu, mjestu kojeg kršćani štiju stoljećima?

25. prosinca 2022. u 07:00

Izradite božićne ukrase s djecom i uredite svoj dom: Evo nekoliko jednostavnih ideja!

23. prosinca 2022. u 07:00

Arheološko otkriće u Istri: U Fažani pronađene tri antičke skulpture i nekoliko predmeta!

22. prosinca 2022. u 12:51

Arka Knjiga
Ul. Stjepana Radića 32, Osijek
031 / 219-655
info@arka-udzbenici.hr

Otkup i kupnja udžbenika

Sve na jednom mjestu!

Otkup i prodaja srednjoškolskih udžbenika za srednje stručne škole i gimnazije. Povoljne cijene!

www.arka-udzbenici.hr

NAŠE PREPORUKE

PODSJETIMO SE

24. prosinca 1991.
Zločini srpske vojske:
Najmlađi logoraš u
Hrvatskoj bio je u
Bučju sa samo 4
godine!

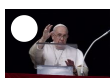
24. prosinca 2022. u 07:30

NAJNOVIJE

Poljski premijer: 'Ne vjerujemo u superdržavu od 27 država članica EU'

26. prosinca 2022. u 17:53

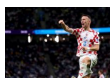
Nagovor pape Franje: U našem je vremenu mučenika mnogo više nego...

26. prosinca 2022. u 17:16

Dva slaba potresa kod Novog Vinodolskog

26. prosinca 2022. u 17:00

Navijači hvale Perišića: Čovjek je stroj, ultimativni profesionalac

26. prosinca 2022. u 16:39

Kako su se kategorije ljevice i desnice, liberalizma i konzervativizma raspale...

26. prosinca 2022. u 16:00

GLAS NARODA

Hrvatsko srpski jezik i srpsko hrvatska vlast

Blagdan kojim se slavi rođenje Isusa Krista

O NAMA

Nastojimo objektivno informirati javnost o svim važnim temama iz Hrvatske i svijeta i onim temama koje se ne mogu čitati u drugim medijima. Portal Narod.hr je Nezavisan, Aktualan, Relevantan, Objektivan, Drugačiji.

Kontaktirajte nas: info@narod.hr

Pratite nas

[Impressum](#) [Opći uvjeti korištenja](#) [Pravila prenošenja sadržaja](#) [Pravila komentiranja](#)

© Copyright Narod.hr 2018